

VILÁGOSÁG

KOLOZSVAR,
 1947 október 3, péntek

A MAGYAR NÉPI SZÖVETSÉG KÖZPONTI NAPILAPJA

IV. ÉVFOLYAM
 247. szám

Leszállították a mezőgazdasági szerszámok, a ruházati cikkek és a bőr árát

Savulescu földművelésügyi miniszter nyilatkozata az őszi mezőgazdasági munkálatokról

BUKAREST. — Savulescu Traian földművelésügyi miniszter részletes tájékoztatót adott a román rádióban az őszi mezőgazdasági munkálatok fontosságáról.

A rádió munkatársának kérdésére a földművelésügyi miniszter többek között a következő felvilágosításokat adta:

— A rendkívüli nehézségek ellenére, amelyekkel a romániai mezőgazdasági termelés az 1946. év őszén és az 1947. év tavaszán küzdött, az elmúlt év mezőgazdasági munkatervét nemcsak megvalósítottuk, de felül is múltuk.

— Az 1946. évi tavaszi szárazságot követte az 1947. évi fagyos tél és ennek következtében a szalonnányok általában gyenge termést adtak. Ezzel szemben a tengeri, a napraforgó- és a cukorrépa-termények mennyiségileg és minőségileg is minden várakozást felülmutattak. Ilyen körülmények között az ország lakosságának élelmezése teljes mértékben biztosítottnak mondható.

— Van-e elég vetőmag? — kérdezte a rádió munkatársa a minisztertől.

— Az idei őszi mezőgazdasági munka tervezetét gondosan kidolgoztuk — válaszolta a miniszter — és megfelelő mennyiségű vetőmaggal, emberi és állati munkaterővel is rendelkezünk a munkaterv végrehajtásához. A föld megfelelő talajnedvességű s a megkezdett őszi vetési munkálatok a legkedvezőbb feltételek mellett folynak. Ennek a kedvező körülménynek kihasználására határoztam el, hogy az egész szántásra alkalmas földterületet az ősz folyamán szántásuk fel. Természetes, hogy ennek a műveletnek végrehajtása megfizetett munkát igényel mind a földművelők, mind a műszaki vezetők részéről.

— Az 1947—48. évi mezőgazdasági munka egyébként szerves része annak a négy évre kidolgozott mezőgazdasági tervnek, amelyet tüzetes tanulmány után állítottam össze és amely alapvetően számol mind gazdasági érőnkkel, mind a jövő kilátásaival. Ebben az évben 2 millió 600 ezer hektárt vetnek be búzával, amely az 1943—1946. évi vetésterülettel szemben 106 százalékos emelkedést mutat. Természetes, hogy a búza kivül gondot fordítunk a többi kalászosok termesztésére is és 1 millió 200 ezer hektár területet vetnek be rozssal, 400 ezer hektárt árpaival és 550 ezer hektárt zabbal.

— Tengeri termesztésére 3 millió 800 ezer hektárt irányoztunk elő, lényegesen nagyobb tehát, mint az 1942—46. években, amikor átlagban csak 3 millió 607 ezer hektáron termeltek tengerit. Az egész rendelkezésre álló vetésterület 78,57 százalékán fogunk tehát gabonaműveket termelni.

— A kormány bizalommal tekint a romániai mezőgazdák munkájára és minden lehető segítséget megad részükre, hogy nagyfotossági munkájukat az ország összalakosságának érdekében sikerrel végezhessék el — fejezte be nyilatkozatát a földművelésügyi miniszter.

A LESZÁLLÍTOTT IPARI CIKKEK ÁRAI

Az ország gazdasági helyreállításával megbízott miniszterközi bizottság Gheorghiu-Dej nemzetgazdasági miniszter vezetésével az utóbbi napokban a földművelés és szállítás alkalmazottak részére

juttatandó ipari cikkek árának leszállítása kérdésével foglalkozott.

A legújabb bukaresti jelentés az ujonnan megállapított és leszállított árakat közli. Eszerint a 140 cm-es 500 gram súlyú férfi ruhászövet ára 388 lej méterenkint, 140 cm. széles 600 gramos lóden 392 lej, férfi kabátszövet 140 cm. széles 1100 gramos 677 lej, 70 cm. széles, 140 gram súlyú női ruhászövet 148 lej, női kabátszövet 140 cm. széles, 320 gramos 500 lej, férfi szövet 50 százalékos import gyapjuval 140 cm. széles 824 gramos 640 lej métere.

CERNAARUK:

varrócérna (200 m.) tucatja 96 lej, közepes vastagságú varrocérna (200 m.) egy tucat 128 lej, vastag varró cérna 200 méteres 168—186 lej, stopoló cérna 2,5 gramos, egy doboz (10 darab) 36 lej, 5 gramos 68 lej. Egyes számú 500 méteres cipészecérna 70 lej, 24-

es 1000 méteres vastagcérna 70 lej, 0-ás cérna 500 méteres 80 lej, 30-as számú 1000 méteres 62 lej, 40-es számú 1000 méteres 46 lej.

Az árakhoz hozzászámítandó az illeték és az adó.

KÖTÖTT ARU:

egy tucat gyermekharisnya 350—540 lej, férfi harisnya tucatja 500 lej, női harisnya tucatja 800 lej, női zokni tucatja 390 lej, férfi flannel felső tucatja 1700 lej, flannel alsó tucatja 1850 lej, pullover egy tucat 3400 lej, férfi és női kesztyű tucatja 930, 20 százalékos gyapotot tartalmazó újjnélküli pullover tucatja 1540 lej.

A BŐRÁRUK

új árát a következőképpen állapította meg a miniszterközi bizottság: szél talpbőr 6 kilón felül 274 lej kilónkint, 4 és fél mm.-es vastagságú kruppon talp 391 lej kilónkint, ló kruppon talp 261 lej

kilónkint, disznó 260 lej kilónkint. Fekete bivaly box kvadrátja 98 lej, elsőrendű fekete boxbőr 107 lej, fekete ló sevrő bőr 88 lej, fekete csikó sevrő 100 lej, krómózott disznó bakancsbőr elsőosztályú 87 lej kvadrátja. A bőrarak gyári árak.

A MEZŐGAZDASÁGI SZERSZÁMOK

ára: fekete típus kapa súly szerint 90 lejtől 169 lejjig darabja, csiszolt típus kapa 104—195 lejjig darabja, ekevas súly szerint 77—93 lej darabja, eke 6818 lej (67 kiló), szőlő eke 3867 lej darabja. A mezőgazdasági szerszámok az egész országban egységesek és szövetkezetekre, valamint a kiskereskedőkre is vonatkoznak. Az árban minden illeték és adó, bélyeg és a kereskedők haszna is bele van számítva.

A szeg kilóját vastagság szerint 90—119 lejben állapították meg.

Harc a Biztonsági Tanács tagválasztása körül

A Biztonsági Tanács új tagjaivá Argentínát és Kanadát választották meg. A harmadik hely betöltésére sorozatos szavazás után sem tudta a két jelölt, Ukrajna és India közül valamelyik megszerezni a kétharmad többséget.

Az ENSZ-ben Bjeloruszlia képviselője

a görög helyzettel foglalkozott. — A reakciós körök gyarmatukká és stratégiai hidfőjökké akarják tenni Görögországot — mondotta — s ennek megvalósítására a görögországi belső helyzetet akarják felhasználni. Kimutatta, hogy Görögország északi

szomszédjai ellen s különösen Albánia ellen emelt vádak hátterében görög imperialista törekvések húzódnak meg, amelyek Északkelet-Európa felé való elmozdítására irányulnak. Véget ért a görög helyzetért az angol és amerikai reakciót tette felelőssé.

Tíz megye magyar népének helyzetét vizsgálta meg szerdai ülésén a MNSz központi szervezőbizottsága

KOLOZSVAR. — A Magyar Népi Szövetség központi szervezőbizottsága az országos vezetők jelenlétében szerdán egész nap folytatva nagyfotossági értekezletét. Miután kedden délután Borsi József és Rácz György központi szervezőbizottsági tagok a bihari magyarság demokratikus szervezeti életéről és helyzetéről, Káli János a Brassó, Marostorda és három székmezei, Szepesi Sándor az aranyostordai, besztercei és szolnok-dobokai helyzetéről adtak részletes jelentést, szerdán reggel Fodor István Szilágy, Gáll Kálmán Kolozs, Mezei Lajos pedig Csik és

Udvarhely megyék helyzetének ismertetésére tért át. Az elhangzott jelentések megbeszélése és a kiértékelő vita délután kezdődött meg és a késő esti órákig tartott. A vitában Gombos Mihály, Fodor István, Kóthay Miklós, Dóri Erzsébet, Zsók Lajos, Gáll Kálmán, Borsi József, Káli János és Rácz György vettek részt majd Kurkó Gyárfás, Bánjai László és Juhász Lajos vonták le a tanulságot és adtak iránymutatást politikai és gyakorlati tanácsokat a sok egészséges utmutatást hozó központi szervezőknek.

Tíz megye magyar népe helyzete

számbavételével és a jelenlegi kül- és belpolitikai kérdések megvitatásával s azoknak nemzeti viszonylatokba való feldolgozásával állapította meg a MNSz központi szervezőbizottsága a további feladatokat. Egyben megállapította azt is, hogy a tíz megye MNSz szervezetében általában a szervezeti demokratikus élet elmélyült s mindenfelé egyre fokozottabb érdeklődés tapasztalható a demokrácia irányában.

A meghozott határozatok és a nagyfotossági értekezlet ismertetésére visszatérünk.

Helyzetjelentés a tifuszfrontról:

Ujabb halálos áldozatok, újabb tifusz esetek a város területén

Szigoru rendelkezések a tifuszjárvány terjedésének megakadályozására

KOLOZSVAR. — A kiütéses tifusz tovább szedi áldozatait. Csütörtökre virradólag a halálosok száma és a megbetegedések is további emelkedést jelentettek. A város területén 7 újabb megbetegedésről és 1 újabb halálesetről érkezett jelentés a városi tisztifőorvosi hivatalhoz. A megye területén hasonló a helyzet. Semmi jel sem mutat arra, hogy a vastagcsont csökkene és éppen ezért a hatóságok további szigorú intézkedéseket

léptettek életbe. Csütörtökön már csak azok utazhattak el Kolozsvár területéről, akik kezelték a megfelelő orvosi vizsgálaton. Érvénybe lépett a megyei és városi hatóságok erre az eshetőségre összehívott rendelkezése, amely a tifusz elleni küzdelem újabb szakaszát jelenti. A rendelet kivonatos szövegét az alábbiakban közöljük:

többes továbbterjedésének veszélyét. Az összes állami és katonai, valamint magánintézmények, ipar- és kereskedelmi vállalatok felelősek egy a működési helyiségeik, mint alkalmazottaik tisztasági és egészségügyi állapotáért. Kötelesek az alkalmazottaknak hetenkint legalább egyszer fürdést biztosítani és szappant, petróleumot, ecetet biztosítani a rendelkezésükre.

A fodrászok kötelesek a lenyirt haját azonnal összegyűjteni és elégetni.

CSIK FÉREGTELLENÍTÉSI IGAZOLVÁNYAL LEHET KOLOZSVARRÓL ELUTAZNI

Az összes szállítási eszközök: vonatok, autók, kocsik, tehéngépkoc-

Íróink így döntöttek

A magyar írók emlékeztetéses kolozsvári értekezletén közös határozatot születt. Íróink tömören és világosan fogalmazták meg, hogy a román írókkal együtt bekapcsolódnak a népi demokrácia fejlődési szakaszába jutott s a nemzeti jogegyenlőséget állampolitikává tevő ország alakításába, a lelkek újjáépítésébe. A nagyjelentőségű határozatot teljes szövegében közöljük.

A Romániai Magyar Írók Szövetsége 1947 szeptember 28-án tartott értekezletén megjelent írók a következő határozatot fogadták el:

Szükségesnek látjuk az író tevéleg és valószínűleg résztvevő a népi demokrácia építő munkájában.

Minden építő szándékú írói részvételre hívunk fel.

Elítéljük a távolmaradókat és a tartózkodókat, akik tétlenségükkel a demokrácia ellenségeinek arconalát erősítik.

Elítéljük az elközdösítést, a pusztai formalizmust, a kétségbeesés és a halálhangulat irodalmát, amelynek hirdetői ellen és íróitársaink ideológiai felvilágosításáért fáradszótlanul dolgozunk.

Megállapítjuk, hogy eddig tett erőfeszítéseink nem vezettek kellő eredményre.

A megjelent írói alkotások általában véve nem ütnek meg az idők színvonalát, feladataink felismerése azonban fokozottabb alkotó munkára serkent.

Vállaljuk, hogy méltóknak mutatkozunk a népi demokrácia által reánk rótt emberi és írói feladatokra.

Vállaljuk, hogy az író és nép összehangolásából kialakuló irodalmi élet megteremtéséért fáradszótlanul dolgozunk.

Helyünket a munkásság, a dolgozó parasztság és Románia egész alkotó és dolgozó népe sorában találjuk meg.

Folyóiratunkat, az „Utunk”-at a népi demokrácia harcok szervezőjévé fejlesztjük ki s mindent megteszünk, hogy arra a színvonalra emeljük, amely ennek a célnak mindenben megfelel.

A népi demokráciát megvalósító Romániában, amelyben a nemzeti jogegyenlőség állampolitikai gyakorlat, a fejlődés új szakaszában szükséges, hogy Románia magyar írói az ország szellemi újjáépítésének hatalmas műveletébe kivételesen részvegyenek.

Ez a cél legjobban a baloldár szellemű román és magyar írók szervezett együttműködésével szolgálható.

Örömmel vesszük tudomásul, hogy a Román Írók Szövetsége hasonló felismerés alapján, Románia valamennyi nemzetiségű íróját magában foglaló közös írói egységes megalakítását kezdeményezte és a magunk részéről elhatározzuk a megalakítandó Romániai Írók Szövetségéhez való csatlakozást. Megbízunk a Romániai Magyar Írók Szövetsége vezetőségét határozatunk gyakorlati végrehajtásában.

csik, repülőgépek féregtelenítéséről az üzemben tartók kötelesek gondoskodni és a féregtelenítést minden egyes ut után kiinduló és érkező állomásokon végre kell hajtani.

A várost elhagyó személyek féregmentességüket igazoló orvosi bizonyítvány nélkül nem válhatnak utazási jegyet, de mindazok, akik más járműveken — magánautó, kocsik, kerékpár — hagyják el a város területét, vagy akár gyalog mennek a közeli községekbe, szintén kötelesek orvosi bizonyítványt beszerezni. Az igazolványokat díjmentesen adják ki.

A féreggel talált személyeket szigorúan felelősségre vonják, féregtelenítik és megfürdetik, ezenkívül büntető eljárás indul ellenük.

Szigorúan tilos a cigányok, koldusok, házalóterekedők és más ilyen természetű kereskedéssel foglalkozó egyének vándorlása. Tilos minden ronggyal, használta ruhával és egyéb ócskasággal való kereskedés.

Mindenképpen kerülni kell a tömegek csoportosulását és a legnagyobb gondot kell fordítani a kertek, udvarok és utcák tisztántartására.

Senki sem tarthat 24 órán túl házában lázas beteget, anélkül, hogy azt orvosnak ne jelentené. Mindazok, akik a rendelkezésre foglaltaknak nem ternek eleget, 100-200 lejig terjedő büntetésben részesülnek.

Súlyosan hátráltatja a járvány elleni küzdelemet az a tény, hogy egyes falvak népe betegesen irtózik a fertőtlenítéstől és az egészségügyi orvosi eljárás elmulasztásától. Ellenében fogadják a féregtelenítő csoportokat a város egyes helyein is. Sokan titkolják a megbetegedéseket és a hatóságoknak nem kell kinyomozni a tifuszos esetek rejtettségét.

Meg kell értenie mindenkinek, hogy a község és saját maga érdekében végre kell tennie a hatóságok intézkedéseinek, sőt segítsen a hatóságok munkáját, mert csak így lehet megakadályozni a tifusz terjedését.

H I R E K

VILAGOSSAG

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kolozsvár, Brassai-utca, 7.

Távbeszélő: 258.

Felelős szerkesztő: BALOGH EDGAI

Előfizetési díj egy hónapra 120 lej. Papoknak, tanítóknak, nyugdíjasoknak 100 lej. — Postacsekkszám: 40.625.

Bolha

Azt szokták mondani, hogy a disznó sem tudja, hogy mitől bizik. Hát én meg azt mondom, hogy az ember sem tudja előre, hogy mi mindennek lehet örülni.

Például nekem örültem én tegnap?
Autóbuszon zötyögtem kifelé a Dermatához. Egyszer csak a derekam táján égető csipést érezek.

Tető — borzadok meg. Biztosan tetű. Hiszen éppen most olvastam, a derék-tájék a ruhatetű kedvenc tartózkodási helye.

Orvatosan félrefordulok és remegő kézzel gombolom szét ingemet a kabát árnyékában.

Fényeshátú fekete kis szörnyeteg ugrál vidáman a fehér vásznon.

Bolha! Hála az égnek!
Úgyesen elcsipem a kicsikét s ösztönyszerűen szét akarom már nyomni, amikor hirtelen meggondolom magamat s a körömm hegyére ültetve bepattintom az előttem gyurakodó tömegbe.

Hada éljen szegényke és szívoja a piros emberi vért, a bolhai kor legvégéig bírja.

Elvégre megérdemli. Hiszen bolha még ekkora örömet embernek nem okozott.

FIZETIK A SZEPTEMBERI NYUGDÍJAKAT. A kolozsvári pénzügyigazgatóság nyugdíjosztálya megkezdte a szeptember havi nyugdíjak kifizetését. Ma, október 2-án az 1—750. sorszámú nyugdíj-könyvekre fizetik a nyugdíjakat, holnap, október 3-án a 751—1500. október 4-én az 1501—2250. október 6-án a 2251—3000. október 7-én a 3001—4000. sorszámú könyvekre fizetik a nyugdíjakat. A nyugdíjosztály kéri a nyugdíjasokat, hogy a sorrendet pontosan tartsák be, a tífuszjárványra való tekintettel kerüljék a tolongást és lehetőleg ne érintkezzenek egymással.

A ROMÁNIAI ANTIFASISZTA SZABADSÁGHARCOSOK SZÖVETSEGE felhívja az összes kolozsvári antifasiszta szabadságharcosokat, hogy október 4-ig naponta 9 és 12 óra, délután pedig 16 és 18 óra között fontos kérdéseket közlésére jelentkezzenek a szövetség Budapesti Antal-utcaiban (a katonai ténparancsnokság mellett) lévő hivatalos helyiségekben. A jelentkezéssel egyidejűleg a szabadságharcosoknak a szövetségbe való felvétele is megtörténik.

(*) HÁZASSÁGI HIR. Dr. Gábor Aranka egyetemi tanársegéd (Székelyudvarhely) és dr. Jancsó Miklós egyetemi tanár. Szegeden házasságot kötöttek. (Minden külön értesítés helyett).

AZ ÉRETTSEGI VIZSGÁN Aradon 89 jelentkező közül 18 bukkott el az írásbelin. Az írásbeli vizsgája 71 jelentkezőnek sikerült.

MEGKEZDTÉK A SZÜRETET SZATMÁRHEGYEN. A must az idén kitűnő minőségű. Átlagos cukortartalma 20 százalék, de egyes helyeken még ennél is több. A legöregebb szőlősgazdák sem emlékeznek arra, hogy ilyen édes lett volna a szőlő, illetve a must Szatmárhegyen. A nagy cukortartalom és édeség erős jó bort igér.

A SINGER VARRÓGÉP árát a gyár bukaresti képviselője 13.248 stabil leiben állapította meg.

(*) TANÍTÓK 6 hónap alatt naturából, kottából, hosszabb idő szükséges. Hegedű van. Székely. Arpadomb-utca 14.

UJ VEZETŐ A BIHARI EMGE ELÉN. Az Erdélyi Magyar Gazdasági Egyesület központi vezetősége a biharmegyei EMGE-irrendeltség vezetőjévé Szóvárdi Károlyt nevezte ki, aki már át is vette hivatalát. Az új vezető megérkezése után felkereste a Magyar Népi Szövetség vezetőségét és kérte munkájához a MNSz támogatását.

POP ILIANA nevű 10 éves leánygyermekét felügyelet nélkül találtak Kolozsváron az utcán és bekísérték a központi rendőrségre. A gyermek azt állítja, hogy nincsenek szülei és Szatmáron lakott. A rendőrség kéri azokat, akik a gyermek hozzátartozói esetleg ismerik, hogy jelentkezzenek a központi rendőrség 11. számú szobájában a felvilágosítások megadására.

TALÁLT TÁRGYAKAT szolgáltattak be a kolozsvári központi rendőrségre, még pedig egy fekete bőrtáskát, Stirbu Mária névre kiállított és a vármegyei tisztviselőket ellátószervéhez szóló igazolványt, illetve ellátókönyvet. A talált tárgyakat igazolt tulajdonosai a központi rendőrség 11. számú szobájában vehetik át.

(*) A HARGITA SZÖVETKEZET Kolozsvár, Kossuth Lajos-utca 44 alatti helyiségeiben november 2-án délelőtt 11 órakor alapszabálymódosító rendkívüli közgyűlést tart, melyen minden tag köteles megjelenni. Határozatképtelenség esetén a közgyűlés november 9-én lesz megtartva délelőtt 11 órakor ugyanott és ugyanazzal a tárgysorozattal. Tárgysorozat: 1. a hitelbiztosíték megszüntetése, 2. a meglévő gazdasági ágazat kibővítése.

M Ű V E L Ő D É S

A fertőtlenítés alatt is folynak a bérletkötések a Magyar Színházban

A kolozsvári Állami Magyar Színház és Opera a járvány miatt elrendelt kényszerű szünetet épületeinek és felszereléseinek tökéletes fertőtlenítésére használja fel. Az igazgatóság 48 órára minden próbát felfüggesztett, ezalatt a színpadot, a nézőteret és az öltözőket perroleummal felsuroltatták, ruhá- és bútortárákat a főorvos hivatalától kiutalt DDT-vel beporoztatták, a helyiségeket kíméselték, hogy a járványveszélyt csirájában elfojtsa. A bérletkötések ezalatt is zavartalanul folynak.

Csiszoló köszörős vascsiszolóhoz két vasesztergályost

azonnalra felvesszünk

Cim a kiadóban.

Fiatal leány borzalmas öngyilkossága a 99-es örháznál

KOLOZSVÁR. — Schmidt Jolán kolozsvári, Möriz Zsigmond-utca 51 alatti lakos, a Kelemen-féle vasöntőde 18 éves tisztviselő-nője, szerdán a kora esti órákban a 99-es vasúti örház közelében a 3438-as számú személyvonat elé vetette magát. A szerencsétlen leány testét a robogó vonat kerekei darabokra tépték. A helyszínrre kiszállt rendőri bizottság a sinek mentén csak hosszabb távolságon tudta összeszedni az összeroncsolt test szétszórt darabjait.

HÁROM LEVÉL, HÁROM RÓZSA

Dr. Jakabffy Tivadar komiszár vezetésével működő rendőri bizott-

ság az öngyilkos fiatal leány hátrahagyott dolgai között három szál rózsát, három levelet és egy zsinet talált. Kétségtelen, hogy előre megfontoltan követte el tette és arra már több nap óta készült.

A levelek édesanyjának, özvegy Schmidt Lajosnénak, egy barátjának, Moldován Ionának és egy az ugyancsak a vasöntőgyárban vele együtt dolgozó Illés János nevű vasesztergályosnak szóltak.

A vizsgálat megállapítása szerint Schmidt Jolán tragikus tetteinek egyik főindító oka az volt, hogy a közelmúltban egy értékes „Doxa”-karórát loptak el tőle és

a szerencsétlen leány nem mert ezt anyjával közölni.

Bizonyos mértékben reménytelen szerelme is hozzájárult ahhoz, hogy ilyen könnyen dobja el fiatal életét. Erre utal szerelmeshez írt bucsulevelében, amelyben Ady szavaival indokolja meg borzalmas tettét. „Ézert választom örödlő a megszépítő messzeséget” — írja és arra kéri, hogy „tegye el őt is azon emlékei közé, amelyeket nem homályosít el az idő”.

A tragikus esetet nagyban előidéző óralopás kivizsgálására és a lelkiismeretlen tolvaj kézrekerítésére a nyomozás megindult. Négy gyanúsított kihallgatása még folyamatban van.

Világosság-Sport

A tífuszjárvány miatt

Későbbi időpontban játszák le a Dermatá-U NB. I. bajnoki mérkőzést

KOLOZSVÁR. — A Román Labdarugó Szövetség tegnap közölte a Dermatá és az Universitatea vezetőségével, hogy a két kolozsvári csapat NB I. bajnoki mérkőzését — a tífuszjárvány miatt — elhalasztotta. De a mérkőzés a két kolozsvári csapat 21 napon belül köteles lejátszani. Ezek szerint ma, csütörtökön, csak 6 NB I. mérkőzés kerül lejátszásra, mert az UDR—Unirea Tricolor mérkőzését

vasárnap játszák le.

A Vasas—CFR (Bukarest) ügyében csak a péntek esti ülésen dönt a RLSz, de az már bizonyosra vehető, hogy a mérkőzést újra játszák. A kolozsvári hatóságok jelentését várja most a Szövetség és azután dönt, hogy az újra lejátszandó mérkőzés bevételéből a kolozsvári munkás együttes kap-e valami részesedést.

A szeptember 28-áról elmaradt

és október 5-ére kitűzött kerületi bajnoki mérkőzések lejátszási idejét későbbi időpontban állapítják meg.

Ma, csütörtök délutánra terveztek Nagyváradon a Kolozsvár—Nagyvárad ifjúsági válogató legúj mérkőzést de a nagyvárad labdarugó kerület közölte, hogy anyagiak hiányában nem fogadják a kolozsvári csapatot és így a mérkőzés elmarad.

Gogu Viziru Románia szenior, Uifalvi (Dermata) Románia ifjúsági teniszbajnoka

KOLOZSVÁR. — Szeptember 23-a és 29-e között rendezték meg Bukarestben az országos teniszbajnokságokat, amelyen az erdélyi versenyzők szép sikert értek el. Részletes eredmények:

I. oszt. férfi egyes: 1. Gogu Viziru. 2. Caralulis. 3. Cobzuc és Schmidt. Az alig 22 éves új bajnok nagy tehetség, mindkét oldalról nagyszerűen üt. Mint fényes katonája a Hadsereg leigazolt játékosa. A döntő eredménye: 6:1, 6:2, 6:4. I. oszt. férfi páros: 1. Caralulis—Schmidt. 2. Viziru testvérek. 3. Badin—Cobzuc és Benelek—Sturza. I. oszt. női egyes: 1. Stancesouné. 2. Wertheimné. 3. Unanian és Zárungé. I. oszt. vegeyes páros: 1. Schmidt—Stancesouné. 2. Caralulis—Wertheimné. 3. Viziru M.—Stroescu és Réti—Dombora. II. oszt. férfi egyes: 1. Chivaru TCR. 2. Anghelescu TCR. 3. Radó (Dermata) és Willer (ITA). — Melléírás: hogy ebben a számban több induló volt, mint az

I. osztály küzdelmeiben. A 64 bevezetett versenyző erős küzdelmet vívott a helyezésekért. II. oszt. férfi páros: 1. Willer—Löwinger. 2. Anghelescu—Chivaru. 3. Radó—Bekó (Dermata) és Glaser—Goldstein. II. oszt. női egyes: 1. Todorowsky Irina. 2. Patianszky. 3. Andreescu és Medilanszky. II. oszt. vegeyes páros: 1. Todorowszky—Chivaru. 2. Patianszky—Lőrincz. 3. Londas—Suvalcea és Patianszky—Bekó. Ifjúsági leány: 1. Todorowszky Irina. 2. Nicolescu Mariana. 3. Wellmann Jutka (Dermata) és Kovács Alice. Ifjúsági fiú: 1. Uifalvi (Dermata). 2. Piros (ITA). 3. Ghidra (Universitatea) és Telegdi (CFR Kolozsvár).

A küzdelmekben sok bukaresti ifjúsági versenyző nevezett be, ennek ellenére az első négy helyezett erdélyi játékos, kik komoly igéretet Erdélyi teniszsportjának. A leányversenyzők közül a bukarestiek bizonyultak erősebbeknek. Különösen Todorowszky Irina emel-

kedik ki. A 17 éves versenyző megnyerte a II. osztályú női egyest. Tekintettel arra, hogy a szenior női gárda eljártékosai 30 és 55 év közöttiek, megnyugtató, hogy az utánpótlás nyomon követi a „kiöregedő” versenyzőket.

Paul Ragus, a Romániai Tenisz Szövetség elnöke, hosszas megbeszélést folytatott Radó Györggyel, a kolozsvári Tenisz Liga elnökével, akit az eddigi eredményes működésért szép emléklappal ajándékozott meg. Az eszmecsere az ifjúsági nevelésért ölelte fel. Terübe vették egy ifjúsági tábor létesítését, amelyet a jövő évben Szinaiban tartanak meg. A Dermatá jövőre Kupa-verseny megrendezését vállalta az ifjúsági csapatok részére. Remény van arra, hogy külföldről nagyobb mennyiségű labdát és hirt karnak az egyesületek, ami a versenyzők utolsó akadályát is elhárítaná kedvelt sportjuk korlátlan gyakorlásától.

SPORTHÍRADÓ

BUKAREST.—PRÁGA városok közötti atlétikai viadal lesz szombaton és vasárnap Bukarestben.

ROMÁNIA KATONAI kard- és törvívó válogatottja budapesti útja előtt Kolozsváron a BEAC, Dermatá és Universitatea vívóból összeállított Kolozsvár válogatottjával méri össze erejét. Kolozsvár válogatottját a kardversenyben dr. Bartos Tibor, dr. Benke Sándor, Guráth Béla, Kökössi Zoltán, Vajna Zoltán (BEAC), Biró József, Mester Ernő, Mezei Gyula (Dermata), míg a törversenyben a Hintz Gábor, Guráth Béla, dr. Benke Sándor, Vajna Zoltán, Kovács István, Urav Zoltán (BEAC), Mezei Gyula (Dermata), és Munteanu Paul (Universitatea) kereiből állítják össze. A román katonai válogatott—Kolozsvár válogatott tör- és kardvívóversenyt vasárnap a Bolyai Egyetem tornatermében tartják meg.

JANY, a hirneves francia uszó, most újabb világrekordot állított fel. A 300 méteres gyorsúszás világrekordját 3 perc 21 mp.-re javította meg.

PÁRISZBAN az 1500 méteres síkfutásban Hausenne 3 perc 48.6 mp.-cel, míg a gerelyvetésben Tissot 64 m. 22 cm.-es dobásával új francia csúcseredményt állított fel.

A MAGYAR VIZILABDA válogatott Algirből Budapestre jövet — mint azt már megírtuk — repülőgépbaleset érte. A repülőgép egyik motorja kigyulladt és csak a vezető ügyességének köszönhető, hogy az utasok nem sérültek meg. A magyar vizilabdázók az Arlberg expresszel szerencsésen meg is érkeztek Budapestre.

BÉCSBEN szerepeltek a magyar evezősök, ahol minden számban győztek.

A MAGYAR atléta válogatott elutazott Milánóba, ahol szombaton és vasárnap az olaszokkal méri össze erejét.

TIZ ÉVI távollét után visszaérkezett Budapestre Barna Viktor, a sokszoros asztali tenisz világbajnok. Tíz évvel ezelőtt hagyta el Budapestet. Először Párisban élt, azután Bellák László versenyzőtársával világkörűli utra indult, amelynek során bejárta Angliát, Amerikát, Ausztráliát, Indiát.

Felhívjuk

a Bihar, Temes, Torda megyei és a brassói Tankerület Főigazgatóságához tartozó elemi iskolák figyelmét, hogy a Nemzetnevelésügyi Miniszterium által engedélyezett

Uj

Palkó-Tarpai féle ABC könyv

október 20-án jelenik meg a Józsa Péla Athenaeum Cluj, Piața Libertății No. 12. kiadásában.

A korlátolt példányszámra való tekintettel kérjük az iskolák igazgatóit, hogy megrendeléseiket szíveskedjenek azonnal beküldeni.

J. Józsa Péla Athenaeum

Postacím: Cluj, P. Libertății No. 12.

A nemzetközi nagytőkével szövetkezve fosztották ki az országot Maniu és társai

A trösztök megbizottai voltak a manista vezérek!

Maniuek népellenességére semmi sem jellemzőbb, mint gazdasági és pénzügyi politikájuk. Soha olyan szemérmelenül és merészen nem fosztották ki a népet és rabolták el az ország kincseit, mint Maniu kormányai.

Alapos munkát végeztek, annyi bizonyos. Egyrészt a szó szoros értelmében eladták az országot a nagy világotrösztöknek, zsebrévágva az országáruhasért járó közvetítői díjat, másrészt a trösztökkel karöltve, vagy saját szakállukra a nagyszabású panamák és sikkesztások egész sorozatát követték el. Soha ebben az országban olyan hatalmasság nem duzzadt a korrupció, mint a „puritán“ és „tisztakeres“ Maniu kormányzása idején. Egyébként az is jellemző, hogy a puritánosság és tisztakeresség pózában tetszelgő Maniu volt az, aki személyesen, vagy szűk családi körén keresztül a legkisebbt „gyűjtötte“.

tette az összes manista korifeusokat is. Maniu összes unokaöccsei, valamennyi pereputtyukkal együtt sokmillió állásukban, szinekurákban üldögtéltek a külföldi nagyvállalatok által kiszákmányolt romániai cégekben. Feladatuk az volt, hogy képviseljék a külföldi tőke érdekeit Romániával szemben és biztosítsák a kiszákmányolás minél simább menetét.

A KÜLFÖLDI ÉRDEKEK VÉDELMEBEN...

Vaida-Voevod volt manista miniszterelnök és sokszoros miniszter például az amerikai Standard Oil világotröszt érdekében képviselője volt az olajiparban. Ugyanakkor a Dermata igazgatóságában az angol tőkéket reprezentálta, Mironescu volt manista miniszterelnök az angol olajtársaságokat képviselte a petróleum-vállalatok igazgatóságában, az Imperial Chemical Industry, a nagy brit vegyi konzern érdekeit is ő kardoskodott.

Popovici, Maniu többszörös pénzügyminisztere a petrosényi szénbányavállalat igazgatóságába telepedett be, teljes egyetértésben dolgozva a magyar grófokkal. Az Erdélyi Bankban is vezető állása volt. S csak úgy „mellekesen“ ő volt a vezetője a Titan-Nadrag-Calan műveknek és a Banca de Credit Roman-nak.

Hatieganu Emil angol és svájci tőkéket képviselt a Dermata és Turul cipőgyárakban a londoni Shos Ltd nevében.

Icne! Pop, Maniu unokaöccse a Marmarosch Bank vezérigazgatója, a Discom igazgatótanácsosa a cukoriparban és

pénzügyintézeteknél a magyarországi tőke exponense.

Boila Romulus, egy másik Maniu unokaöccs a Nitrogen igazgatóságában képviseli ugyancsak a magyarországi tőkéket.

Badea Nestor, aki Mihalache unokaöccse, a Resicanál és az Astra vagongyárban képviseli a külföldi érdekeket. Raducanu a Solvay elnöke a francia és német vegyipar romániai főmegbízottja.

Lazar Ilie, Maniu unokaöccse a Skoda-művek jogtanácsosa.

Penescu a párt vezértitkára a nemzetközi gyufatröszt exponense.

Bocu Sever az Ingersholl világcég céljait kardoskodik s adminisztrátor a Resicanál.

Vlad Aurel, magyarországi mánásokkal egyetemben a Petrosani adminisztrátor.

Ghita Pop változatosságképpen a belga tőkések képviselője a Marasesti vegyipari vállalatnál. A Wallemberg-cégen keresztül pedig német és svéd érdekekre ügyelt.

Ghilezan Emil, egyike a számtalan Maniu-unokaöccsökhöz, az Erdélyi Banknál foglalt el vezető állást s hivatalosan is a magyarországi tőkések bizalmi embere és képviselője volt.

Ime a bizonyosság: azok a manista politikusok, akik véres szájjal hirdették a magyarság kiebudalását arról a földről, a nagyvállalatok párnázott ajtaju vezérigazgatói irodáiban pompásan megfértek magyar cimboráikkal. S azok a magyar nagyurak, akik az együttélő román test-

vérnépről, másként, mint gyalázkodva nem is voltak hajlandók beszélni, éppen ezekkel a manista nagyurakkal képviseltették magukat közös népszerű vállalatoknál. Szidták, gyalázták a magyar nagyurak a román, a román nagyurak a magyart s aztán az egymásra uszított két nép háta mögött összevették s együtt kötögették a maguk zsíros üzleteit.

EGYÜTT — HITLERREL

Erdélyi testének kettéhasítása után ez a gyűlölet-hadjárat, ha lehetséges, még csak fokozódott. Ugyanakkor azonban a román és magyar nagyurak gazdasági „együttműködése“ is még csak szorosabbá vált. A manista politikusok és magyar cimboráik szíves-lélekekkel támogatják közös gazdájukat, a hitleri imperializmust. Ez érthető is, hiszen népszerűségük érdekében teljesen összehajlódtak a hitleri rablóimperializmussal, ami nekik is hatalmas koncot vetett. Az utolsó pillanattal kiszolgálták az általuk irányított iparvállalatokon és bankokon keresztül a hitleri hadigépezetet s hatalmas anyagi erőket a Szovjetunió győzelmének megakadályozására vetették latba.

Ezt tették s ezek a tények letagadhatatlanok. Ezért bűnhődni kell! Bűnhődni kell Maniueknak és bűnhődni kell magyar cimboráiknak! Együtt kell a vádlottak padjára ültetni őket, akik, míg egymásnak ugrottak a két népet, szövetkezve és összefogva minden eddigi mértéket meghaladóan fosztották ki ezt az országot, döntötték nyomorba dolgozó népet s a maguk piszkos egyéni hasznán kívül semmi egyébért sem tekintve, idegen kézre játszották az országot.

A kolozsvári népszavazás az újjavításért

KOLOZSVÁR. — A Magyar Népi Szövetség kolozsvári szervezete is bekapcsolódott a Veress Pál alpolgármester javaslatára megindított újjavítási mozgalomba. A munkálatok során szombaton a Tégla-s-utca és annak elágazó utcái kerülnék sorra. Mivel a földészgazdák már felajánlották, hogy ők is kivesszék részüket az újjavítási munkából és kalákában fognak segédekezni a külvárosi utcák rendbepozícionálására, a Magyar Népi Szövetség kolozsvári szervezetének vezetősége felkéri a földészgazdákat, hogy jelenjenek meg szombaton délután fél 3 órakor szekerekkel együtt a Budai Nagy Antal-utca végénél elterülő homokbányánál.

Az USIC felhívása

KOLOZSVÁR. — Az USIC felhívja a vendéglátóipari cégek tulajdonosait, hogy amennyiben még nem tettek eleget a rendelkezésnek, legrövidebb időn belül váltásák ki a cégük osztályozásáról szóló igazolványt. Ez az igazolvány állapítja meg árakat és szolgáltatámpontot az ellenőrző közlegyek munkájukban. Mindazok ellen, akik e felhívásnak haladéktalanul nem tesznek eleget, megindítják az eljárást.

Rendelet

arendkívüli adó fizetésére

A kolozsvári pénzügyigazgatóság rendelete értelmében október 1-től a kereskedelmi cégek csak helyben rohatják le a 12 százalékos rendkívüli adót (timbru exceptional). Az ipari vállalatok további rendelkezésig ezután is 10 naponként készpénzben fizethetik be a 12 százalékos rendkívüli adót.

Miről lehet felismerni a kiütéses tifuszt és hogyan lehet védekezni ellene?

BCU Orvosi szakvélemény a kiütéses tifuszról

KOLOZSVÁR. — Kolozsváron és a megye területén 349 megbetegedést jelentettek be és eddig 19 haláleset volt. A kiütéses tifusz továbbterjedésének egyik oka a lakosság tájékozatlansága. Munkatársunk felkereste dr. Pocanaru Eugent, a Társadalombiztosító Intézet kolozsvári kirendeltségének igazgató-főorvosát, aki tájékoztatásul az alábbiakat mondotta:

HOGYAN TÖRTENIK A FERTŐZÉS?

— A kiütéses tifuszról — mondotta a főorvos — városunkban keveset tudnak. A typhus exanthematicus-t, a kiütéses tifuszt egy 0.3—0.4 mikron hosszúságú mikroba okozza, amely a fertőzött tetvek gyomorfejében található.

— Ezeket a mikrobákat — folytatta — kizárólag a ruhatetű közvetíti. A tetűt csak a lázas betegekől szívott vér fertőzi, a lázes után szívott vérben lévő kórokozók nem fertőznek. A tetű 5—6 nappal a fertőzés után tudja csak továbbadni a mikrobákat, melyek csak 24 Celsius hőmérséklet mellett fejlődnek ki a tetvek gyomor-

morsejtjeiben. A tetű fertőzőképességét átadja ivadékainak is.

MIRŐL LEHET FELISMERNI A KIÜTÉSES TIFUSZT?

— A lappangás a fertőzött embereknél 10—14 nap, a lappangás tünetei a nyomott közérzet, a gyakori szédülés és fejfájás és sokszor borzongás is fellép. 10—14 nap után kifejlődik a betegség. A lázemelkedés 2—3 napig tart, a 3—4. napon eléri a 39—40 fokot és állandósul. Ekkor a betegség teljesen ki van fejlődve és kifejlődik a teljes körkép is. Nagyfokú levertség, ködös öntudat és apátia jellemzik. Az arc duzzadt, a szemek vörösek, fénykerülők és félig csukottak. Hörghurut mutatkozik. A nyelv vastagon bevont, széle és hegye nem vörös, mint a has-tifusznál, hanem az is bevont. A lép duzzadt. Ugyancsak 3—4 napon jelentkezik a kiütés is és további 2—3 nap alatt teljesen kifejlődik. Az egész bőrfelület bevonja, a tenyeret és a talpat is. Különösen erős a kiütés a vállakon és a hátán. Kezdetén világospiros színe van, de csakhamar sötét

tét livid (lilás) színűvé válik, és ami a legjellegzetesebb: ujjnyomásra nem tűnik el. A láz teljes kifejlődésével gyakori hidegrázás lép fel, ami a lázzal együtt 12—14 napig tart, majd 2—3 nap alatt teljesen leesik. A érverés kezdetben feszes, de a betegség 4—5 napi tartama után puhává válik és a vérnyomás erősen csökken. Súlyos esetekben a bőr sápadt, ráncolt és a beteg mumiaszerű benyomást kelt. A végtagok hűvösek.

A BETEGSÉG LEFOLYÁSA

— Myocarditis, szívizomgyulladás és a nyulvelő sérülése léphet fel — folytatta a főorvos. — A megbetegedés a második hét elején már halálhoz vezethet, de a halál beállhat lázesés után is.

— Az idegrendszeri tünetek — folytatta — igen jellegzetesek. A beteg ingerültek, izgatottságuk a kiáltóztatásig, sőt dühögésig felfokozódik, amely után apáthiás kimerültség következik. Az arcmusok gyakran rángatóznak és olykor a kezeken durva remegés fut át. A nyelvmizmok ernyedtek, a nyelv nehezen mozog, a szavak elmosódott-

tak, a nyelv nehézített. Az elhalálozás csöndes agóniával jár, mely gyakran két-három napig is eltart.

— A szövdmények igen gyakoriak. Leginkább a hörghurutos tüdőgyulladás lép fel, de gyakori a középfülgyulladás és a tályogképződés is. A legveszélyesebb szövdmény az alsóvégtagok elhalálása.

— Az elhalálozás a 40 éven aluli betegekben 6—10 százalékos, az idősebbeknél 40 százalék körül. A szellemi foglalkozásuk között nagyobb az elhalálozási arány, mint a testi munkásoknál.

— Specifikus kezelés nincsen. A láz és az izgalmi jelenségek ellen a legjobb hatású a fürdők és pakolások alkalmazása. Különösen fontos a szívszerek: szívizogatók időbeni alkalmazása: kámfor, koffein, strophanthin, cardiazol és strichnin. Fontos a száj és a bőr ápolása. A kiütéses tifusz ellen szere a tífus vaccina nevű szérum, mely az országban alig van. A Szovjetunióban, Amerikában, Franciaországban, Lengyelországban és Angliában gyártják. Különösen beváltak a szovjet- és lengyel készítmények.

— A védekezés egyedüli módja a teljes tetvelenítés. A gyakori fürdés, a ruhaneműk gondos mosása, tisztántartása, gyakori váltása. Tanácsos a cipő talpát és a talp szélét 5 százalékos karbololdattal bevonni. A tetvelenítés nemcsak a ruhatetűre értendő, de a fejtetűre és a lapostetűre is.

— Fontos a beteg szigorú elkülönítése. A tetvelenített beteg nem fertőz, de a látogatók tetveket hozhatnak magukkal és továbbterjeszhetik a betegséget.

Pocanaru dr. főorvos a továbbiakban felhívja a lakosság figyelmét, hogy a betegség, a veszedelmes járvány, mielőbbi legyőzésének elősegítésére tanácsuk ki lakóházaikat, ha lehet, mosogassák újra. Ruhájukat forró vasalással tisztítsák meg, a ruhájukat szűz vízben forrázzák ki és ne sajnálják a fáradságot, a háztartásban található rongyok kifőzésére sem. Kerüljék el a sorbanállást a csoportosulást. Az utca lehetőleg úgy kell rendezni, hogy ne dörzsolódjenek egymáshoz.

A NÉP ÉHEZIK — A MANISTÁK GAZDAGODNAK

Mindez természetesen hihetetlen áldozatokat követelt az ország dolgozó népétől, a tisztviselő, munkások, földművesek jízete, jövendeleme egyre csökkent, az árak emelkedtek. A manista vezérek azonban hatalmas jutalékokat vágtak zsebre s mivel a nemzetközi trösztök étvágya egyre nőtt, mind újabb és újabb harácsolási alkalom kínálkozott a manisták számára.

Csak néhány jellemző adat. A manista kormányok politikájának következtében az ország iparvállalatainak 12 százaléka került az idegen trösztök kezére. Ugyancsak a vállalatoknál azonban már a tőke 50 százaléka állott a külföldiek ellenőrzése alatt. Az ország banktőkéjének pontosan harminc százalékát, mintegy két milliárdot játszották át a trösztök zsebébe. A biztosító társaságoknál, ahol könnyebben mennek a tranzakciók, a 380 millió kitévő tőkéből 270 millió került a nemzetközi pénz hatalmasságok markájába. Francia, angol, olasz, német bankok és vállalatok kasszái nyeltek el a romániai dolgozók véres verejtékének minden hasznát. Azaz a haszonnak csak egyrészt. Mert a „hazafias“ Maniuek a horribilis nyereségek egyrészt itt tartották — baksisként a maguk részére.

A TRÖSZTÖK RÁTELEPEDNEK AZ ORSZÁGRA

Az Armstrong-Wickers, Schneider-Creusot, Skoda fegyvergyárak, az Imperial Chemical Industrie, Lever Brothers and Unitever, Schicht, Solvay, az i. G. Farbenindustrie, a Montecatini világotrösztök a vegyiparban szállták meg az országot. Az arannyal is többet érő kőolajat pedig az utolsó cseppig a nagy angol és amerikai vállalatok a Royal Dutch-Schell, a Standard Oil, a Vacuum Oil, a Petrofina szivattyúzták ki.

Alig egy pár esztendő alatt sikerült a trösztök uralmát az egész országra, valamennyi iparágira kiterjeszteni. Valóságos új Eldorádó volt Románia a nemzetközi nagytőke számára, mert hiszen ebben a dicsőség országban senki sem gátolta őket abban, hogy a legszemérmelenebbül kiszajtolják az utolsó fillért is, sőt a manista kormányok még mindenben a kezükre is jártak.

A külföldi nagyvállalatok természetesen egész sereg szakértőt és bizalmi embert tartottak az országban. Emellett azonban a vállalatok „nemzeti“ jellegűnek a megőrzésére, zsiros pozícióba ül-

BUKAREST. — A hivatalos lap szeptember 29-iki 224. száma közli a társadalombiztosítási minisztérium 51. számú törvényrendeletét, amely — mint már megírtuk — az ország gazdasági helyreállítására és a pénzügyítés végrehajtásával megbízott miniszterközi bizottság határozata alapján az összes betegsegélyzőpénztári járulékokat az eddigi 13 százalékról 7 százalékra szállította le.

A 7 százalékra csökkentett betegsegélyzőpénztári díjból a munkaadó 4 százalékot, a dolgozó biztosított pedig 3 százalékot fizet.

Az új vasuti tarifák

A hivatalos lapnak ugyancsak a száma közli a miniszterközi bizottságnak 59. számú törvényrendeletét is, amelynek értelmében a CFR összes vonalán a személy- és postgyűszállítás díjtételek nem lehetnek magasabbak, mint az 1938. évi vasuti díjszabás kétszerese.

Az augusztus 15-ig kifizetett bármilyen bérletjegyek — függetlenül a tarifa leszállításától — lejártig érvényesek.

A gyorsúti és bérmentesített küldemények szállítási díjtétele az új törvény életbelépésének napjától nem lehet magasabb, mint az

1938. évi díjak 70 százaléka.

Az összes belöldi gyümölcsök: szőlő, görög- és sárgadinnye, bármilyen földsgéjleltek, burgonya, hagyma, fokhagyma, tojás, buza- és tengerisült dija az 1938. évi díj 60 százalékkal csökkentett összegű. A tengerisült dijtétel az 1938. évi augusztus havában érvényben volt díjszabás 1.70 szorzószámmal megszorozva.

A betegsegélyzőpénztári díjak és a vasuti tarifák leszállításával a kormány illetékes tényezői nemcsak az áruforgalmat igyekeztek fokozni, hanem lényegesen olcsóbbá teszték a kész ipartermékek, de elsősorban az élelmiszerek árát és ezzel a fogyasztók nagy tömegének érdekét szolgálják.

Budapesten elfogták a Kolozsváron halálraítélt volt kémelhárítót

BUDAPEST. — Hegedüs István nevére és személyére sokan kinosan emlékeznek vissza Erdélyben. A bécsi döntés után került Kolozsvárra a kémelhárító ez a veszedelmes ügynök. Kegyetlenül megkínította a kezébe került szabadságharcosokat, a baloldali értelmű munkásokat és több román papot. Hegedüst a kolozsvári nép-

bíróság — távollétében — kötéltálati halálra ítélte. Hegedüs Magyarországon bujkált és a napokban Budapesten elfogták. Hegedüs magyar állampolgárokat is megkínított, büntetőtáborba küldött. Ezért a budapesti népbíróság elé állították, amely azonban bizonyítékok hiányában szabadlábra helyezte, de az eljárás tovább folyik ellene.

Tilea budapesti román követ megküldte a budapesti népbíróságnak a kolozsvári népbíróság Hegedüs ellen indított halálraítéltét és annak indoklását, amely bizonyítékokat is tartalmaz. Most újlag népbíróság elé állítják a vérszomjas Hegedüs Istvánt, akit az ítélet után valószínűleg kiadnak a román hatóságoknak.

Börtönbe a stabilizáció ellenségeivel!

Kétévi börtönre ítélték a beszolgáltatás ellen izgató földműveseket

Letartóztatták a liszt- és zsirrejtegető papot

NAGYVÁRAD. — A nagyváradi törvényszék mint szabotázsbizroság Popa Teodor törvényszéki írnokot, aki engedély nélkül csépelgette ki gabonáját, 2 évi börtönre ítélte.

Késsa községben 15 földműves a gabonabeszolgáltatás ellen izgatott, szembeszállt a hatósági közeggekkel és Benedikt Viktor cséplési ellenőrt súlyosan bántalmazta. A törvényszék Harna Ilie, Jorda Glogutti, Ana Maris, Chidis Teodor, Clitan Teodor, Vad Petrus, Pinoca Eva, Ban Nicolae, Jorde Florea, Boros Péter és Hoghidis Tar vádlottakat egyenként 2 évi börtönre, Bán György földművest és Baciu Pavel nyugalmazott őrmestert pedig egyenként 1 évi börtönre ítélte.

Hegyközesatár községben Duna Miklós római katolikus pap lakásán befalazva 500 kiló lisztet, nagymennyiségű szappant és zsirt

találtak. A készletet elkobozták, a papot letartóztatták.

Weisz Erzsébet nagyváradi lakos, 20 darab tojást vásárolt a hatósági árnál drágábban Fabian Erzsébet piaci árustól. Mindkettőjüket letartóztatták. — David Eszter és Somogyi Imre engedély nélkül cigarettát árultak a piacon. Mindkettőjüket letartóztatták és átadták az ügyészségnek.

TEMESVÁR. — Mircea Joan kereskedőségét a stabilizáció után motorkerékpárt vásárolt Schnur Jánostól és az ellenértéket dollárban fizette ki. A rendőrség tudomást szerzett a tiltott ügyletről és a házkutatáskor egy "édes paprika" feliratú dobozban megtalálta a kerékpár ellenértékét, 62 dollárt. Mirceat és Schnurt letartóztatták.

SZAPPANÜZÉREK RENTIK EL A SZAPPANT

KOLOZSVÁR. — Egyre több oldalról érkezik be szerkesztőségünk

be a panasz, hogy egyes kereskedők — arra való hivatkozással, hogy a szappan árában változás várható — nem szolgáltatják ki a raktáron lévő szappant a vásárlóknak.

Minden jel arra mutat, hogy egyes lelkiismeretlen harácsolók tekintet nélkül arra, hogy minden darab szappanra szükség van a tifuszbaj elleni fokozott küzdelemben — embertársaik egészségének veszélyeztetésével akarnak meg nem érdemelt haszonhoz jutni.

A szappant rejtegető kereskedők ellen a legkíméletlenebb eszközökkel kell eljárni hatóságainknak és minden áron biztosítani kell a tisztálkodáshoz multhatatlanul szükséges eszközt a lakosság minden rétege számára. Börtönbe a szappanüzérekkel és mindazokkal, akik spekulációs céllal veszélyeztetik a közegészséget.

Adták a székelyudvarhelyi háztartási főiskolának az Ugron-féle kastélyt

SZEKELYUDVARHELY. — A Magyar Népi Szövetség kérésére értekezlet zajlott le a székely anyavárosban Martin Constantinescu vezérfelügyelő, a földművelésügyi minisztérium kiküldöttje elnökléssel az ujonnan felállított magyar nyelvű női Háztartási Főiskola elhelyezése ügyében. Az értekezleten a hatóságokat Soós Mihály dr. alispán és Potoava mérnök, a helyi Mezőgazdasági Kamara igazgatója, képviselte s résztvett a Demokrata Pártok Blokkjának magyar és román megbízottja is. Az értekezlet a magyar női Háztartási Főiskola céljaira enged-

te át az Ugron-féle kastélyt és a huszonötoldas Ugron-birtokot. A MNSz székelyudvarhelyi szervezete nagyarányú szervezőmunkát végez a saját épülethez és mintagazdasághoz jutott új magyar főiskola megszervezése érdekében. Eddig harmincegyen jelentkeztek az őszi iskolanyitásra, úgy, hogy az első évfolyam biztosítva van. További jelentkezéseket várnak. Háztartási tanárnői képzést óhajtok jelentkezzenek a Magyar Népi Szövetség országos központjának női bizottságánál vagy a székelyudvarhelyi MNSz-szervezetnél, ahol a kellő felvilágosítást megkapják.

Október 5-ig a kisiparosok pótkimutatást kötelesek benyújtani áru- és anyagkészletükről

KOLOZSVÁR. — A pénzügyminisztérium rendelete értelmében a szeptember 20-ig bejelentett, számlával, vagy számla nélkül vásárolt áruk értékéről a kimutatás a pénzügyigazgatósághoz október 5-ig beérőleg nyújtható be. A Kisiparos Szövetség felhívja a kisiparosok figyelmét, hogy bejelentési kötelezettségüknek tegyenek eleget. Az érték a jelenleg érvényben lévő beszerzési áron jelentendő be a törvényes illetékekkel együtt. A kisiparos a bejelentett árukészlet értékét az illető áru, vagy anyag jelenlegi

beszerzési árán köteles bevallani, vagyis úgy, mintha az árut, vagy anyagot most vásárolta volna törvényes áron, számlával. Az érték bejelentése az iparos birtokában lévő árubejelentési iven szereplő iktatószámra való hivatkozással történik. Külön bejelentési iven az értékre nincs, hanem az áru elnevezése, mennyisége és összértéke tüntetendő fel az értékre vonatkozó pótbekelésben, úgy, amint az a mennyiségi bevalláson szerepel. Az áru mennyisége az eredeti bejelentéssel szemben nem változtatható meg.

Borzalmas árvíz pusztít Indiában

NEW DELHI. — A Jumna folyó kiáradása New Delhi környékén szörnyű katasztrófát idézett elő. A környék többszáz faluját teljesen elöntötte a szennyes ár, míg többszáz más falut teljesen elvágtott a külvilágtól. A falvak lakossága a vízjárások minden

fajtáján fejvesztetten kisérti meg a menekülést. Az árvíz több ezer hektár termést elsodorta és több ezer élőállat a szennyes ár hullámaiba fulladt. Az árvíz katasztrófa emberáldozatairól még nem érkezett pontos jelentés, de kétségtelesen sokan pusztultak el.

LEGUJABB SPORT

Eldöntetlenül végződött a Ferencváros—Haladás bajnoki mérkőzés

BUDAPEST. — A magyar NB. I. küzdelmei során tegnap délután Szombathelyen 6000 néző előtt a Ferencváros—Haladás bajnoki mérkőzés 1:1 (1:0) arányban eldöntetlenül végződött Gól-

lövők: Hernádi, illetve Zámbo. Tegnap tartották meg Debrecenben a MATEOSz—DVSC NB. I. bajnoki mérkőzést is, amelyen 3000 néző előtt a MATEOSz 1:0 (0:0) arányban győzött.

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés szavankint 2 lej. Legkisebb hirdetés (10 szó) 20 lej. Állást keresőknek 10 szóig 15 lej. Cim a kiadóban és jelíges hirdetéseknek 5 lej pótdíj fizetendő. Szöveghirdetés szavankint 5 lej. Közgazdasági hirdetés szavankint 6 lej. Keretes hirdetés négyzetcentiméterenkint 4—5 lej. Házasság—levelezés 5 lej szavankint. Nyilttér szavankint 10 lej.

A hivatalos árnál 10—50%
kal olcsóbban árusít
(nagyban és kicsinyben)

LIBRO

könyv- és papírüzlet. P. Libertáji, Szabadság-tér 7 sz.

Iskolásoknak, iskoláknak és iskolai szövetkezeteknek dusan felszerelt raktár iskolaszerekből, tankönyvekből.

Nyomdák, könyvkötészeteknek mindenajta papírkülönlegesség.

Könyv- és papírkereskedéseknek nagy választék az iskolaidényre.

Illatszertáraknak, gyógyszertáraknak és virágüzleteknek selyempapír szalvéták, toillette papír

Magán és államintézményeknek gazdag választék irodaszerekből.

Iskolások! Siessetek felíralkozni nálunk tankönyveikért.

ADAS-VETEL

RÁDIO modern, új típusú olcsón eladó. Forduló-utca 2. 7492

SÜRÖGÖSEN eladók belvárosi házasterek 3 szoba és 2 szoba komfortos lakással együtt, vagy külön, villanykályha, gázkályha, porszívógép. Bocscánzi, Unió-utca 10. 7515

VESEK rossz cipőket. Hosszu-utca 48 szám. Harasztosi. 7550

VESEK jó télikabátot magas termetűre. Rűhiné, Zrínyi-utca 1. 7541

SÜRÖGÖSEN eladó egy modern kombinált butor és konyhák. Galamb-utca 41 szám. 7478

MEGVÉTELRE keresek kötött, rövid-árúkat megfelelő stólászt 2.10 m. szelvényben, vagy keskenyebb is lehet. Szentpéteri-utca 2. 7569

CSISZOLO köveket 400—500 mm. méretben veszik. Orient fémművek, Szeszyár-utca 8. F.

FERFI szabógép „Singer”, kitűnő állapotban eladó Weisz gépkereskedőnél. Horea-ut 82. 7458

MODERN ebédlőberendezés eladó sürgösen, olcsón. Weisz, Horea-ut 82. 7590

BALLONKABÁT anyag eladó. Bástya-utca 11. 7595

ANTIK komód, szekrényt, étkészletet vennék. Mária királyné-utca 19. I. emelet.

PORTLAND cement eladó egy vagonnal. Értekezhetni dr. Gaál Endrével, Ditraun. 7587

3+1 LAMPAS Philips rádió eladó. Agoston-utca 23. 7586

KÉT iókarban lévő fodrász-szék eladó. Zöldkert-utca 36. 7580

KVARCLÁMPA és varrógép eladó. Motilor-ut 147. 7593

VASZTERGAPAD 1100 csustávolságú, prizmás, vezérsórs, jókarban lévő, eladó: Friedmann, Kossuth Lajos-utca 32 szám. 7577

EGY kőrifa háló sodronybetéttel eladó. Csertörő-utca 11. 7588

INGATLAN-LAKAS

ELADÓ sürgösen, városról való elutazás miatt 3x1 szoba, konyha, speiz, téglából épült, 16 marhának istálló, nagy szin, nagy telek, víz, villany stb., beköltözhető lakással 250.000 lejért. „Terre” ügynökség, Széchenyi-tér 16, bejárat a Kádár-utcából. 7584

ELCSERÉLNEM belvárosi 4 szobás összkomfortos lakásomat belvárosi 2 szobás összkomfortossal. Érdeklődni Traian (Árpád)-ut 23. 7581

Új autobus

indul október 2-től

Kolozsvár—Marosvásárhely között

Torda, Marosfudason keresztül. Indulás reggel fél 6-kor a Posta mögötti autobus állomásról. Vissza indul d. u. fél 3-kor. Jegyelővétel a kolozsvári autobus állomáson.

Golyóscsapagyak

ólomcsövek, szalagfűrész, áteresztő gyalugépek, exenderprés, centrifugák, olajmalmi gépek, buza- és kukoricaőrítő hengerek, traktorfejek- és tengelyek azonnali szállításra kaphatók. Mindenmü gépjárvást, motortengelyek és fejek hegesztését előnyösen vállaljuk

INDUSTRIA DE MASINI

Temesvár II., Kogălniceanu-u. 8. Telefon. 56-97.

AKAR minden hónap elején nyugdíjat kapni? Adja el a házát, telkét, vagy egyéb ingatlanát részletfizetéssel, a házában is lakhatik, amíg el és azonnal meg szabadul minden gondjától, mert gyorsan elintézi a „Terre” ügynökség, Széchenyi-tér 16, bejárat a Kádár-utcából. 7581

ALLVANYOK raktári célra 600 négyzetméter eladó. Telefon: 224. 7596

BELVÁROSI egy szobát elcserelem II. kerületben hasonlóval. Mikó-utca 75. 7570

JÖMENETELÜ vidéki bodegához társat keresek 150—200 ezer lejfel. Cim a kiadóban. 7585

ALLAST KERES

HAZTARTAS minden ágában jártas komolyabb nő állást keres. Szentesi és Varga vendéglőben, az állomással szemben. 7549

16 ÉVES, 3 gimnáziumot végzett leány elmenne kisebb háztartásba, esetleg gyermek mellé. Cim a kiadóban. 7597

ALLAST KAPHAT

JÖLMENŐ vállalat agilis közreműködő társat keres 2—300.000 lejfel. Cim a kiadóban. 7458

FODRASZ segéd felvétetik azonnal, teljes ellátás és fizetés megegyezést. Szabó fodrász, Ludus, jud. Turda. F

BEJARONOT keresek reggeli takarításra. Sárdi műterem, Dózsa György-utca 16. 7589

MEGBIZHATÓ, komoly, jól főző mindent felveszek azonnal. Dr. Stern, Eötvös-utca 14. 7578

SZERENY, otthonra vágyó hávezetőnő keres özevgy iparos. Megbeszélés délután 4 órától, Pata-utca 42. 7583

KEREK vidéki gyermektelen házaspár tisztességes, középkorú, magányos asszonyt, örök eltartásra, háztartásban segédként. Értekezni: Román, Horea-ut 7, II. emelet. 7598

Fertőtlenítsé lakását

Füstöltesen G. G.-vel

Füstölés előtt nincs kiköltözés, ajtó, ablakberagasztás.

Három óra alatt kész!

Füstölés után nincs poloska, tetű, sváb, moly, légy, pók, hangya, piszok, nagylakarítás.

Tartós hatása

a füstölés után bekerült rovarokat is elpusztítja. Emberre, gerinces állatra ártalmatlan.

Kizárólagos megbízott

ATOX

fertőtlenítő vállalat

Rendelést felvesz Rózsa drogeria Szabadság-tér 27 szám.

TEHENESZETRE, kertészetre kiválóan alkalmas, tizenhat hold megművelésére munkaerőt keresek. Cosbuc (volt Bem)-uca 3, földszint. 7583

KÜLÖNFELEK

LULU kozmetika október 1-én kezdődő tanfolyamra tanítványokat felvesz. Március 6 (volt Szentegyház)-utca 43 szám. 7548

ELVESZETT Darida Pál Rovás-utca 1 szám alatti lakos összes iratai. Megtaláló fenti címen jutalomban részesül. 7571

BUDAPESTRE vagon társat keresek. Malinovizki-tér 7, ajtó 1. 4—6-ig. 7556

TEMESVÁRRA vagon társat keresek. „Temesvár” jelígre. 7599

Féregtelenítse ruháját és lakását Atom G. G.-vel